

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

STATISTICKÁ PŘÍLOHA

KE ČTVRTLETNÍ ZPRÁVĚ O MIGRACI

III. 2023

OBSAH

typy pobytů občanů třetích zemí	4
typy pobytů občanů EU a jejich rodinných příslušníků	5
legální migrace	6
TOP 30 státních příslušností (STP) v České republice (k 30. 9. 2023).....	7
vývoj počtu cizinců v České republice podle druhu pobytu.....	8
účel pobytu občanů třetích zemí s přechodným pobytem.....	9
cizinci v krajích (k 30. 9. 2023).....	10
mezinárodní ochrana	11
žádosti o mezinárodní ochranu	12
dočasná ochrana	13
návraty	14
dobrovolné návraty realizované v roce 2023.....	15
nucené návraty realizované v roce 2023	16
Slovník pojmů	18

Tento dokument zpracoval odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky.

Data uvedená v dokumentu pochází z Cizineckého informačního systému.

TYPY POBYTŮ OBČANŮ TŘETÍCH ZEMÍ

	přechodný pobyt					trvalý pobyt	
	krátkodobý (do 90 dnů)		dlouhodobý (nad 90 dnů)				
oprávnění	bezvízový styk	krátkodobé (schengenské) vízum	dlouhodobé vízum	povolení k dlouhodobému pobytu		povolení k trvalému pobytu	
místo podání	nežádá se	zastupitelský úřad	zastupitelský úřad	zastupitelský úřad	na území	zastupitelský úřad	na území
specifikace pobytu	vybrané státy Nařízení EP a Rady EU 2018/1806 nevztahuje se na výdělečné aktivity	- turistika - obchodní - kulturní - pozvání - zdravotní - návštěva rodiny či přátel - oficiální - sportovní - studium - zaměstnání - jiné	- podnikání (PO, OSVČ) - zaměstnání - studium / vzdělávání - sloučení rodiny - ostatní	dle směrnice EU: - sloučení rodiny - studium - vědecký výzkum - modrá karta - zaměstnanecká karta - rezident jiného členského státu EU - vnitropodnikově převedený zaměstnanec	- podnikání (PO, OSVČ) - zaměstnanecká karta - studium / vzdělávání - sloučení rodiny - ochrana na území (dle směrnice EU) - vědecký výzkum - modrá karta - ostatní - hledání zaměst./ zahájení podnikání	bez podmínky předchozího pobytu v ČR: - humanitární - důvody hodné zvláštního zřetele - zájem ČR (např. krajané) - nezaopatřené děti cizinců s trvalým pobytem	- po 5 letech pobytu v ČR - po 4 letech pobytu (žadatelé o mezinárodní ochranu) - po 2 letech (držitelé modré karty pobývajících 5 let v EU jako držitelé modré karty) - bez podmínky předchozího pobytu (děti narozené na území cizincům s trvalým pobytem)
gestor	MZV	MZV	MV	MV	MV	MV	MV

TYPY POBYTŮ OBČANŮ EU A JEJICH RODINNÝCH PŘÍSLUŠNÍKŮ

	občané třetích zemí - rodinní příslušníci občanů EU				občané EU	
	přechodný pobyt			trvalý pobyt	přechodný pobyt	trvalý pobyt
	krátkodobý (do 90 dnů)		dlouhodobý (nad 90 dnů)			
oprávnění	bezvízový styk	krátkodobé (schengenské) vízum	povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU	povolení k trvalému pobytu	potvrzení o přechodném pobytu (nepovinné)	povolení k trvalému pobytu
místo podání	nežádá se	zastupitelský úřad	na území	na území	na území	na území
účel pobytu	vybrané státy Nařízení EP a Rady EU 2018/1806 nevztahuje se na výdělečné aktivity	- rodinný příslušník občana EU	- rodinný příslušník občana EU	- po 5 letech pobytu v ČR - po 2 letech (pokud je nejméně rok rodinným příslušníkem občana ČR s pobytem v ČR, případně občana EU s trvalým pobytem)	- pobyt občana EU	- po 5 letech pobytu v ČR - po 2 letech (pokud je nejméně rok rodinným příslušníkem občana ČR s pobytem v ČR, případně občana EU s trvalým pobytem)
gestor	MZV	MZV	MV	MV	MV	MV

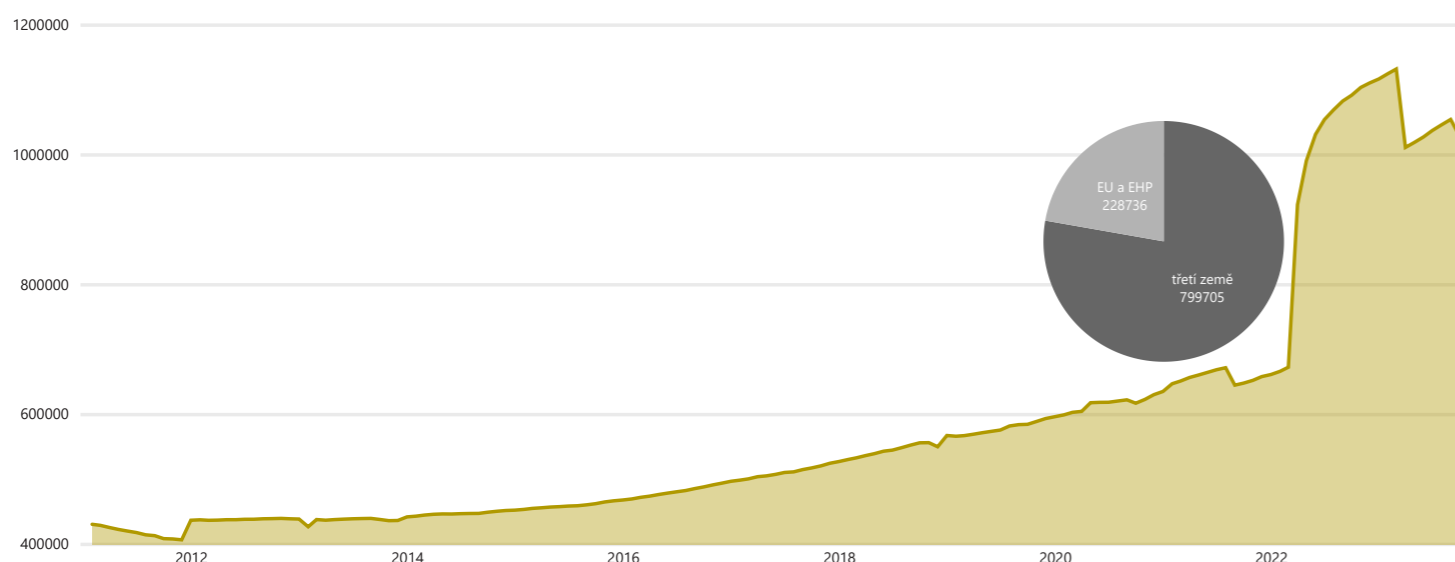
LEGÁLNÍ MIGRACE

Do gesce Ministerstva vnitra z pohledu legální migrace patří agenda přechodných pobytů nad 90 dní a agenda trvalých pobytů.

Přechodné pobyty nad 90 dní se dělí do dvou kategorií - **vízum k pobytu nad 90 dnů** (dlouhodobé vízum) a **povolení k dlouhodobému pobytu**. O tento typ oprávnění k pobytu mohou žádat **cizinci ze třetích zemí**, tj. občané zemí, které nejsou členskými státy Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska (EU+). Cizinec, který má vydané některé z těchto oprávnění, může pobývat na území České republiky za předpokladu, že svým pobytem plní účel, za jakým mu bylo oprávnění vydáno. Nejčastěji se jedná o účel zaměstnání, sloučení rodiny a studia. Občané EU+ mají možnost si požádat o potvrzení o přechodném pobytu, pokud plánují v ČR pobývat déle než 3 měsíce. Toto potvrzení ale není povinné, na území mohou pobývat i bez něj.

Povolení k trvalému pobytu se vydává nejčastěji po předchozím nepřetržitém pobytu na území České republiky, který trval alespoň 5 let.

vývoj počtu cizinců v ČR

Rok	Počet	Rok	Počet
1993	77 142	2009	432 503
1995	159 207	2011	434 153
1997	210 311	2013	439 189
1999	228 862	2015	464 670
2001	210 794	2017	526 811
2003	240 421	2019	595 881
2005	278 312	2021	660 849
2007	392 315	2022	1 116 154
		2023	1 028 441

TOP 30 státních příslušností (STP) v České republice (k 30. 9. 2023)

TOP 30 STP celkově

Ukrajina	553011
Slovensko	118485
Vietnam	66471
Rusko	38063
Rumunsko	20308
Bulharsko	17808
Polsko	17800
Německo	12961
Mongolsko	12181
Maďarsko	10983
Spojené státy	9328
Indie	8753
Čína	8249
Velká Británie*	7880
Kazachstán	7450
Moldavsko	7441
Bělorusko	7280
Filipíny	6446
Itálie	6078
Srbsko	5810
Turecko	4892
Francie	4113
Chorvatsko	3276
Uzbekistán	3213
Korejská republika	2783
Severní Makedonie	2732
Bosna a Hercegovina	2346
Nizozemsko	2336
Arménie	2329
Rakousko	2273

TOP 30 země EU+

Slovensko	118485
Rumunsko	20308
Bulharsko	17808
Polsko	17800
Německo	12961
Maďarsko	10983
Itálie	6078
Francie	4113
Chorvatsko	3276
Nizozemsko	2336
Rakousko	2273
Španělsko	2127
Řecko	1948
Švédsko	1090
Portugalsko	991
Litva	839
Irsko	835
Lotyšsko	783
Belgie	776
Švýcarsko	602
Slovinsko	566
Dánsko	461
Finsko	373
Estonsko	286
Norsko	258
Kypr	222
Malta	74
Island	49
Lucembursko	33
Lichtenštejnsko	2

TOP 30 STP 3. země

Ukrajina	553011
Vietnam	66471
Rusko	38063
Mongolsko	12181
Spojené státy	9328
Indie	8753
Čína	8249
Velká Británie*	7880
Kazachstán	7450
Moldavsko	7441
Bělorusko	7280
Filipíny	6446
Srbsko	5810
Turecko	4892
Uzbekistán	3213
Korejská republika	2783
Severní Makedonie	2732
Bosna a Hercegovina	2346
Arménie	2329
Japonsko	1998
Ázerbájdžán	1896
Gruzie	1726
Egypt	1615
Thajsko	1612
Kosovo	1571
Sýrie	1563
Izrael	1460
Tunisko	1438
Brazílie	1341
Bangladéš	1295

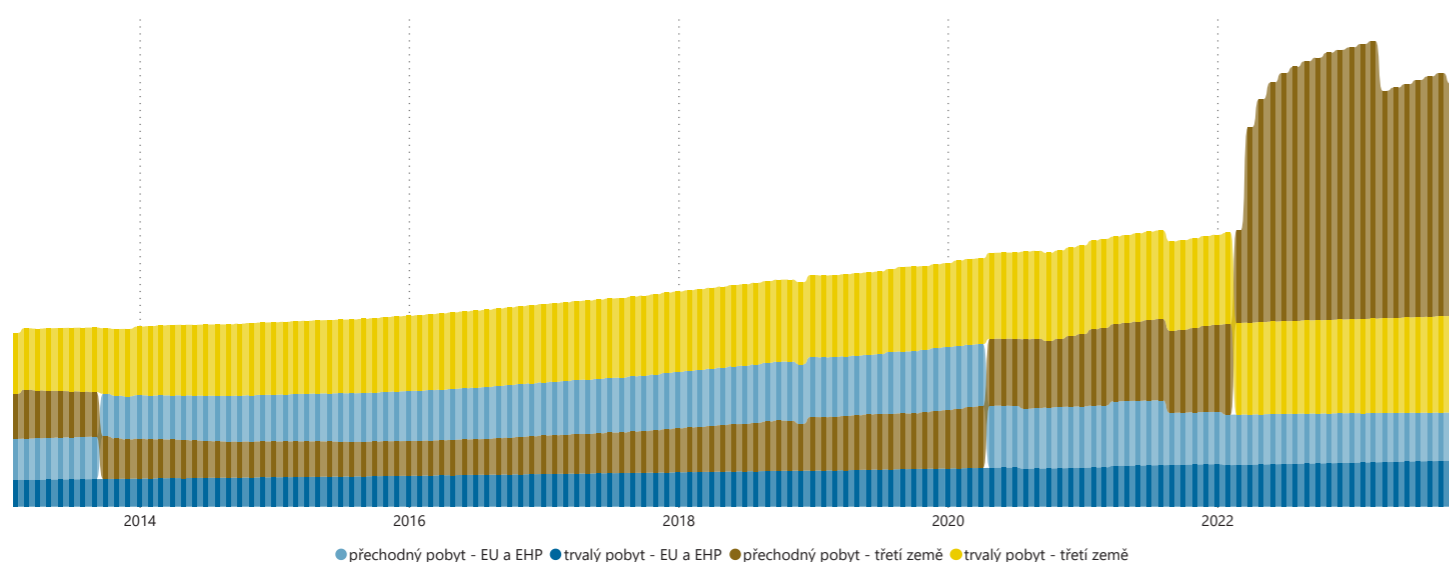
* číslo zahrnuje i Brity, kteří pobývají v ČR na základě výstupové dohody

vývoj počtu cizinců v České republice podle druhu pobytu

Celkový počet cizinců ke konci každého roku je uveden v tabulce a grafu níže. Tabulka je rozdělena na občany třetích zemí a občany zemí EU+ a ukazuje celkový stav každé ze skupin (přechodný/trvalý pobyt) na konci kalendářního roku nebo sledovaného období.

vývoj počtu cizinců ČR podle druhu pobytu mezi lety 2016 a 2023 (k 30. 9.)

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
občané třetích zemí	PP	93 354	106 884	131 075	141 756	175 628	211 862	661 130	564 971
	TP	193 981	199 250	203 363	207 804	215 305	218 629	227 676	234 734
	celkem	287 335	306 134	334 438	349 560	390 933	430 491	888 806	799 705
občané zemí EU +	PP	129 660	137 195	145 177	153 441	149 554	127 095	120 870	117 172
	TP	79 418	83 482	87 316	92 880	94 303	103 263	106 478	111 564
	celkem	209 078	220 677	232 493	246 321	243 857	230 358	227 348	228 736

Tabulky níže ukazují přehled TOP 10 státních příslušností podle druhu pobytu, jež se na území České republiky nacházely k 30. září 2023.

top 10 STP ze třetích zemí

trvalý pobyt	přechodný pobyt
Ukrajina 97666	Ukrajina 455345
Vietnam 55555	Rusko 13895
Rusko 24168	Vietnam 10916
Mongolsko 6247	Indie 7397
Čína 4799	Filipíny 6012
Spojené státy 3904	Mongolsko 5934
Moldavsko 3787	Spojené státy 5424
Bělorusko 3477	Velká Británie* 4519
Velká Británie* 3361	Kazachstán 4360
Kazachstán 3090	Bělorusko 3803

top 10 STP ze zemí EU+

trvalý pobyt	přechodný pobyt
Slovensko 65227	Slovensko 53258
Polsko 11386	Rumunsko 13313
Bulharsko 7532	Bulharsko 10276
Rumunsko 6995	Německo 8292
Německo 4669	Maďarsko 8023
Maďarsko 2960	Polsko 6414
Itálie 2454	Itálie 3624
Chorvatsko 2142	Francie 2595
Francie 1518	Španělsko 1509
Rakousko 1109	Nizozemsko 1312

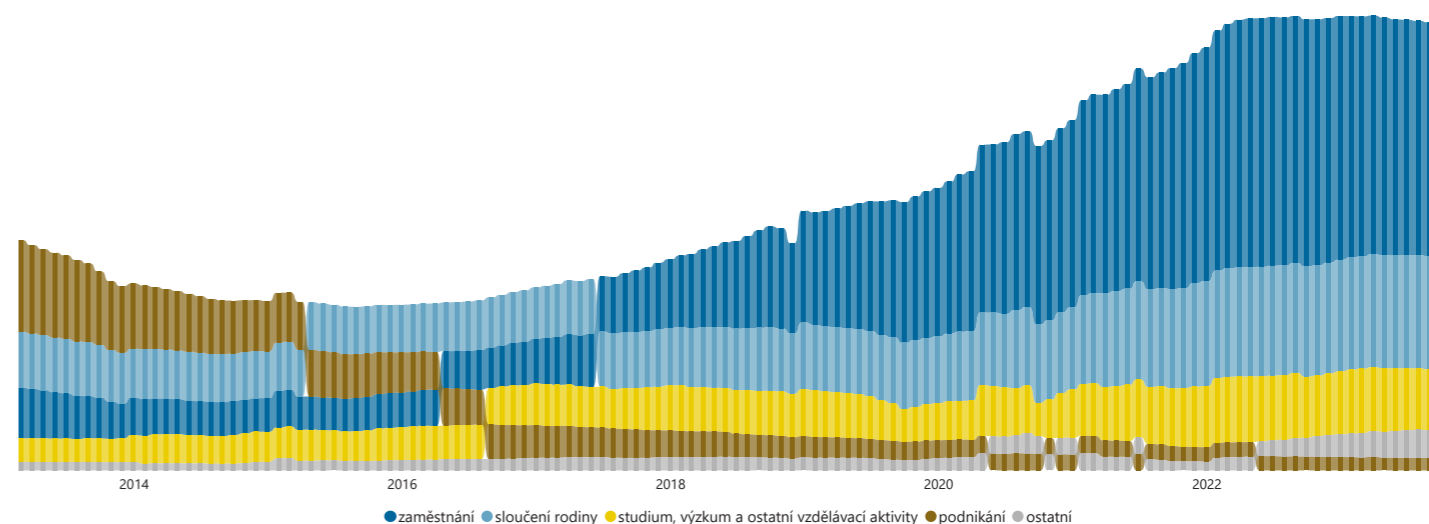
* číslo zahrnuje i Brity, kteří pobývají v ČR na základě výstupové dohody

účel pobytu občanů třetích zemí s přechodným pobytem

Vývoj počtu cizinců ze třetích zemí pobývajících v České republice na základě přechodného pobytu nad 90 dnů, rozdělených podle účelu pobytu, je uveden v tabulce a grafu níže. Jedná se o stavová data ke konci kalendářního roku nebo sledovaného období.

vývoj počtu cizinců ze třetích zemí podle účelu pobytu mezi lety 2016 a 2023 (k 30. 9.)

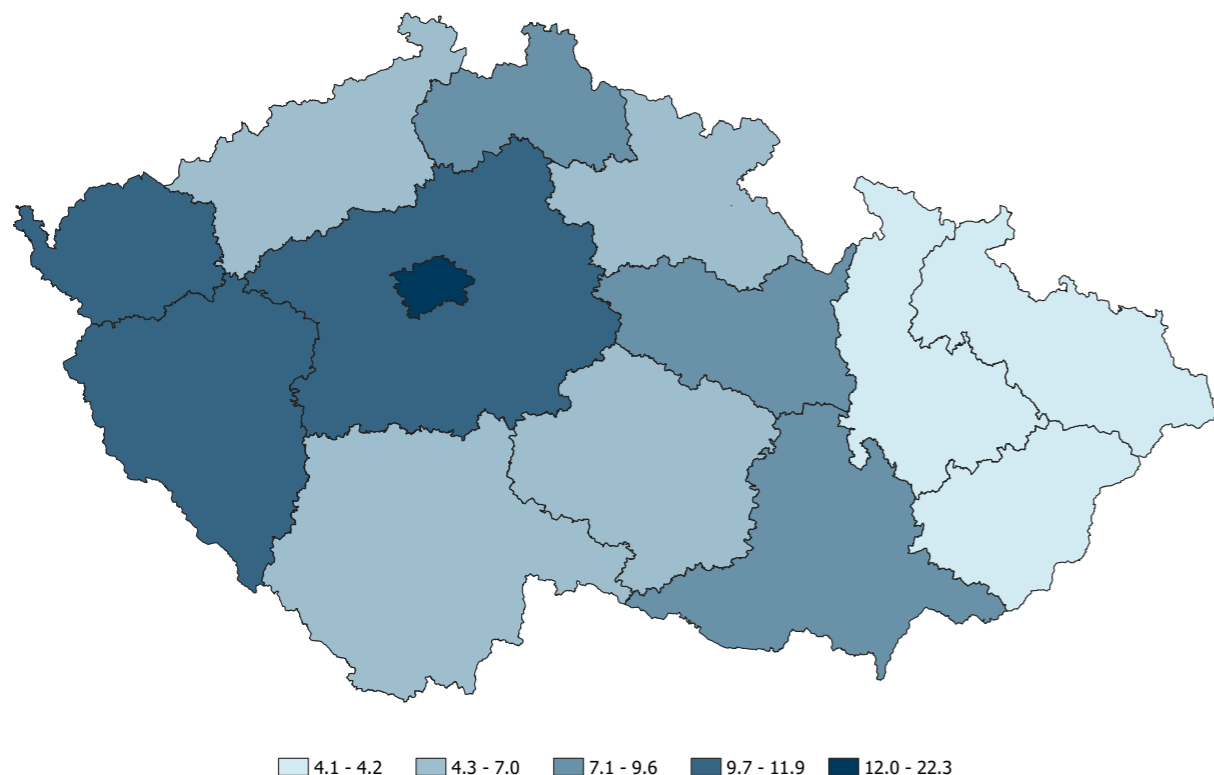
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
podnikání	16 201	13 242	10 559	8 828	7 968	7 091	6 688	5 449
sloučení rodiny	25 526	28 535	33 094	33 164	40 752	51 993	55 436	53 066
zaměstnání	22 217	34 043	55 498	73 669	92 858	115 756	120 896	111 188
studium, výzkum a ostatní vzdělávací aktivity	20 581	22 393	23 285	18 402	23 823	30 423	31 145	20 919
ostatní	6 291	6 546	6 439	6 123	8 320	4 397	11 245	12 890

Za výrazným nárůstem počtu cizinců na území ČR stojí zejména vydávání dočasné ochrany státním příslušníkům Ukrajiny, kteří prchají před válkou ve své zemi. Ke dni 30. září 2023 bylo v České republice evidováno celkem 357 960 aktivních registrací dočasných ochran a 557 678 celkově vydaných dočasných ochran od začátku konfliktu na Ukrajině (od 24. 2. 2022).

MEZINÁRODNÍ OCHRANA (k 30. 9. 2023)

podíl cizinců na počtu obyvatel v kraji (%)

Mezinárodní ochrana je zastřešujícím pojmem pro **azyl a doplňkovou ochranu**. Jde o ochranu, která může být poskytnuta cizincům pobývajícím na území České republiky, kteří se z různých důvodů definovaných v zákoně o azylu nemohou vrátit do země původu.

Cílem azylu je ochránit cizince před pronásledováním v jeho zemi původu založeném na nejružnějších důvodech (příslušnost k rasové, etnické nebo náboženské menšině, sexuální orientace atd.).

Doplňková ochrana je udělována cizincům, kteří nesplňují důvody pro udělení azylu, ale v řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zjištěno, že v jejich případě jsou důvodné obavy, že pokud by byli tito cizinci vráceni do státu, jejichž jsou státními občany (v případě osob bez státního občanství do státu jejich posledního trvalého bydliště), hrozilo by jim skutečné nebezpečí vážné újmy. Za vážnou újmu se pak považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení atd.

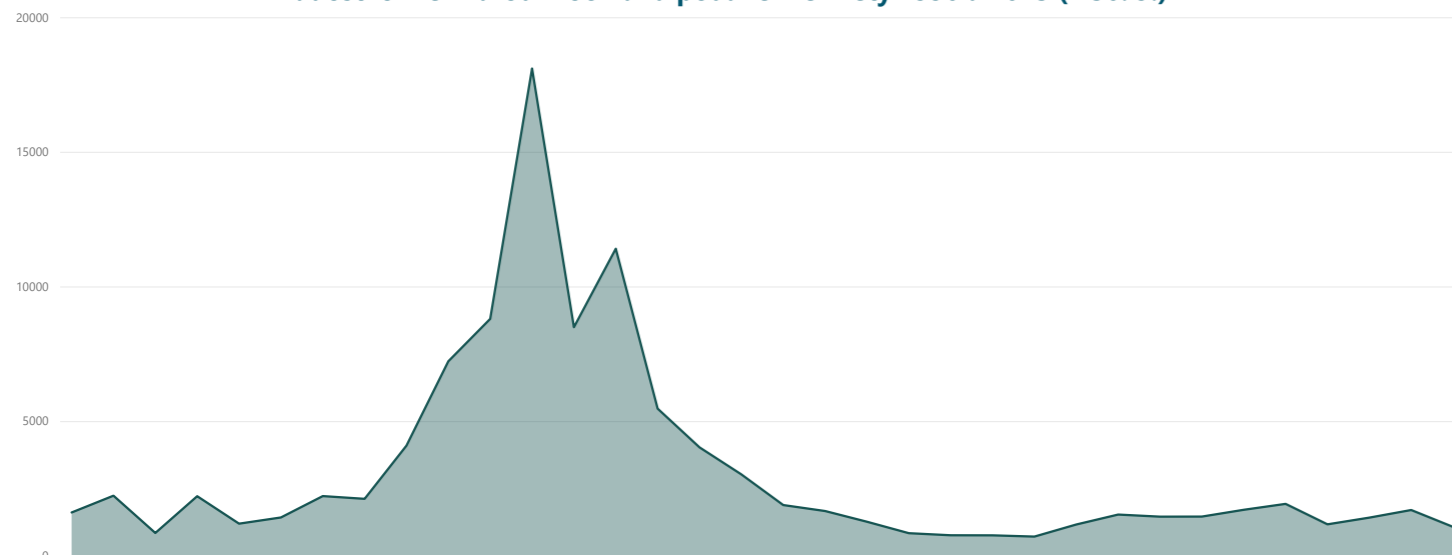

Přehled státních příslušností žadatelů o mezinárodní ochranu (k 30. 9. 2023)

Turecko	125	Kazachstán	30	Maroko	13
Uzbekistán	112	Afghánistán	28	Kuba	10
Ukrajina	101	Ázerbájdžán	25	Arménie	10
Vietnam	99	Myanmar	22	Pákistán	9
Rusko	91	Nigérie	20	Nepál	8
Moldavsko	90	Indie	17	Venezuela	6
Gruzie	61	Tunisko	17	bez státní příslušnosti	6
Sýrie	38	Alžírsko	16	Čína	5
Bělorusko	34	Írán	13	ostatní	61

Vývoj počtu žádostí o mezinárodní ochranu v České republice je uveden v tabulce a grafu níže. Jedná se o počet žádostí v jednotlivých měsících.

Žádosti o mezinárodní ochranu podané mezi lety 1990 a 2023 (k 30. 9.)

Počty žádostí o mezinárodní ochranu mezi lety 2017 a 2023 (k 30. 9.)

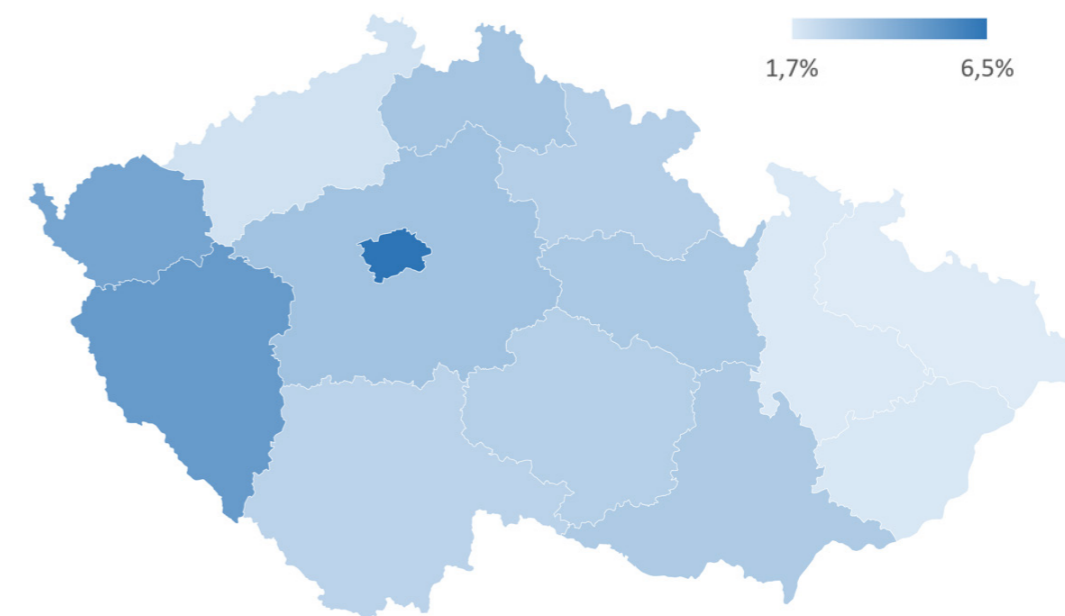
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
leden	132	143	196	121	83	114	146
únor	103	121	238	128	89	176	111
březen	119	128	185	58	93	239	110
duben	96	121	160	19	99	105	101
květen	140	137	166	33	107	93	126
červen	122	127	120	69	107	135	120
červenec	142	150	155	173	100	132	119
srpen	120	135	163	99	286	152	136
září	112	147	117	115	130	189	98
říjen	144	150	130	135	108	162	
listopad	117	179	149	120	111	104	
prosinec	103	164	143	94	98	93	
celkem	1 450	1 702	1 922	1 164	1 411	1 694	

DOČASNÁ OCHRANA

Dočasná ochrana je nástroj Evropské unie, který je upraven směrnici Rady o dočasné ochraně 2001/55/ES. Jedná se o krizový mechanismus EU, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě hromadného přílivu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Za výrazným nárůstem počtu cizinců na území ČR v porovnání s dobou před rokem 2022 stojí zejména vydávání dočasné ochrany osobám, které prchají z důvodu ruské válečné agrese na Ukrajině. Ke dni 30. září 2023 bylo v České republice evidováno celkem 357 960 aktivních registrací dočasných ochran. Od začátku konfliktu na Ukrajině (od 24. 2. 2023) bylo celkově evidováno 557 678 vydaných dočasných ochran.

Počet držitelů dočasné ochrany na počet obyvatel v krajích (k 30. 9.)

Celkový počet držitelů dočasné ochrany v krajích (k 30. 9.)

KRAJ	POČET
Hlavní město Praha	89 193
Středočeský kraj	48 568
Jihomoravský kraj	37 174
Plzeňský kraj	30 227
Moravskoslezský kraj	20 717
Ústecký kraj	17 249
Jihočeský kraj	17 676
Pardubický kraj	16 612
Královéhradecký kraj	15 883
Liberecký kraj	14 835
Kraj Vysočina	14 670
Karlovarský kraj	13 468
Olomoucký kraj	11 606
Zlínský kraj	10 898
(neuveдено)	323

NÁVRATY

dobrovolné návraty realizované v roce 2023

Nedílnou součástí migrační politiky je i návratová politika, jejíž snahou je prevence nebo snížení a vypořádání se s následky nelegální migrace prostřednictvím úzké spolupráce se třetími zeměmi v rámci readmisní politiky. V České republice je vždy upřednostňována možnost realizace vycestování formou **dobrovolnou před návratem nuceným**. V rámci realizace dobrovolných návratů spolupracuje Ministerstvo vnitra s Ředitelstvím cizinecké policie a Správou uprchlických zařízení.

Mapa znázorňuje celkové počty osob, které odcestovaly v rámci asistovaných dobrovolných návratů do země původu. Tabulky zobrazují přehled realizovaných dobrovolných návratů souhrnně za celý rok, rozdělených podle organizace, která při návratu asistovala.

realizováno OAMP

Moldavsko	114
Turecko	71
Mongolsko	67
Gruzie	49
Uzbekistán	43
Vietnam	27
Filipíny	15
Rusko	10
Kazachstán	9
Kyrgyzstán	7
Srbsko	5
Albánie	4
Severní Makedonie	3
Bosna a Hercegovina	3
Bělorusko	2
Maroko	2
Mexiko	2
Ázerbájdžán	2
Arménie	2
Turkmenistán	2
Alžírsko	1
Austrálie	1
Indie	1
Irák	1
Keňa	1
Kosovo	1
Kuba	1
Nigérie	1
Pákistán	1
Senegal	1

Severní ledový oceán

Srí Lanka	1
Tunisko	1
Tádžikistán	1
Tchaj-wan	1

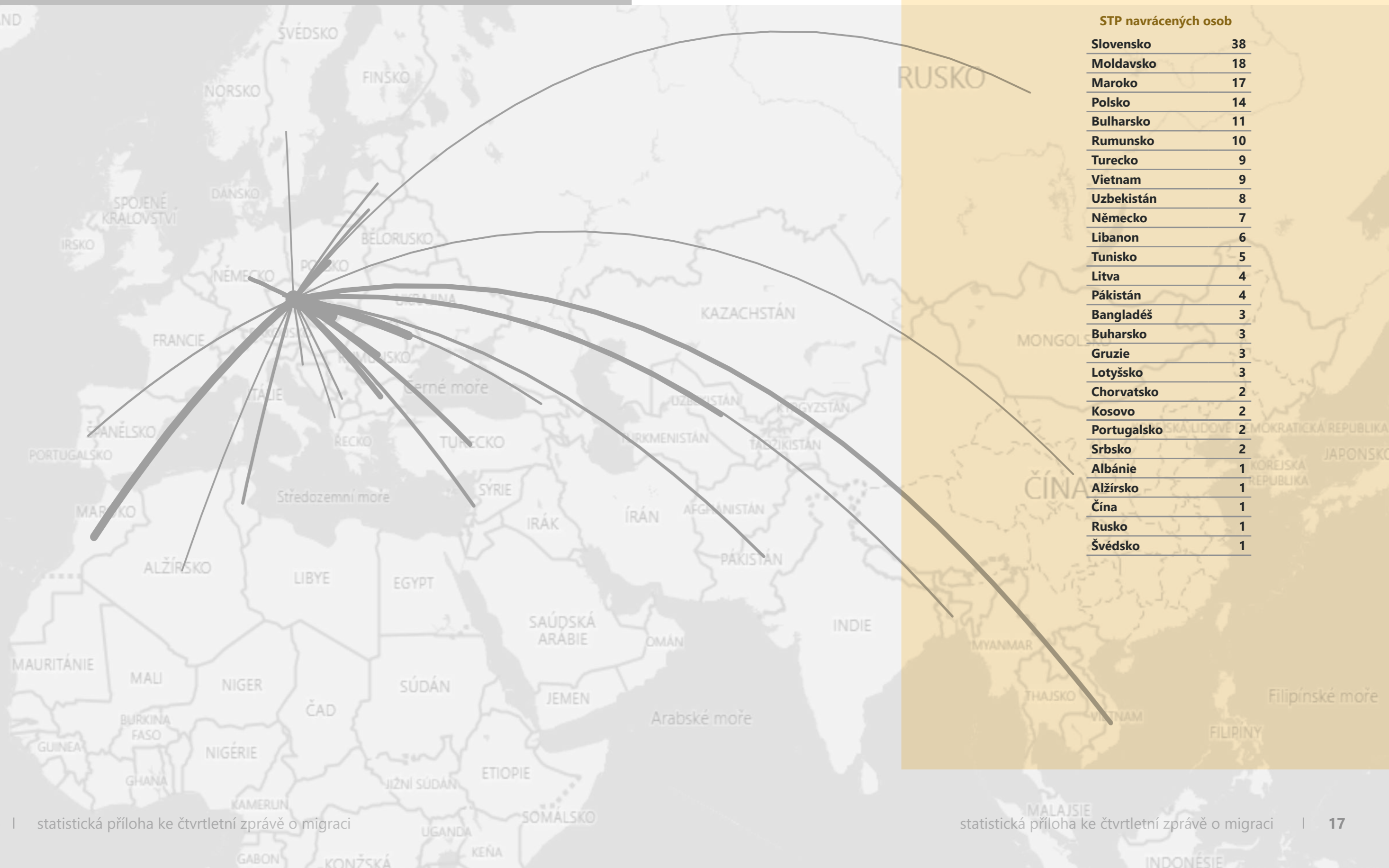
realizováno SUZ

Ázerbájdžán	4
Írán	4
Uzbekistán	3
Gruzie	2
Bělorusko	1
Vietnam	1

Tichý oceán

nucené návraty realizované v roce 2023

Mapa znázorňuje celkové počty osob, které byly navraceny do země, ze které přišly do České republiky. V rámci nucených návratů bylo v roce 2023 navraceno celkem 185 osob.

SLOVNÍK POJMŮ

Azyl – ochranný status, který stát poskytuje státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti v souvislosti s rizikem jejího pronásledování z důvodů přesně vyjmenovaných v mezinárodních i národních právních nástrojích (v ČR jsou důvody udělení azylu specifikovány v zákoně o azylu)

Azylová zařízení – zařízení zřizovaná Ministerstvem vnitra, která slouží k ubytování žadatelů o udělení mezinárodní ochrany či držitelů mezinárodní ochrany; podle účelu se rozlišují tři druhy: přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko

Azylant – cizinec, kterému byl udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu

Cizinec – osoba, která není státním občanem České republiky

Dlouhodobé vízum – vízum opravňující k pobytu nad 90 dnů, uděluje se obvykle s maximální platností 1 roku

Dlouhodobý pobyt – druh dočasného povolení k pobytu, uděluje se cizinci, který hodlá na území pobývat po dobu delší než 1 rok

Dobrovolný návrat – dobrovolné vycestování cizince z území České republiky do země původu nebo jiného státu ochotného cizince přijmout; při dobrovolných návratech z ČR asistuje Ministerstvo vnitra, Správa uprchlických zařízení a Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)

Dočasná ochrana – krizový mechanismus EU upravený směrnicí o dočasné ochraně 2001/55/ES, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě hromadného příchodu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Doplňková ochrana – vedle azylu další forma mezinárodní ochrany, která se uděluje cizincům, kteří nespĺňují důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jejich případě jsou důvodné obavy, že pokud by byli tito cizinci vráceni do státu, jehož jsou státními občany (v případě osob bez státního občanství do státu jejich posledního trvalého bydliště), by jim hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy

Držitel mezinárodní ochrany – osoba, které byl udělen azyl či doplňková ochrana

Integrace – proces postupného začleňování imigrantů do struktur a vazeb společnosti domácího obyvatelstva. Jedná se o komplexní, obousměrný jev, který je přirozeným důsledkem migrace a který má své politické, právní, ekonomické, sociální, kulturní, psychologické a náboženské aspekty.

Krátkodobé (schengenské) vízum – opravňuje cizince k pobytu na území států schengenského prostoru po dobu v něm vyznačenou, nejdéle 90 dnů (ve 180 dnech, viz krátkodobý pobyt); uděluje se pro jeden vstup (jednorázové), pro dva vstupy nebo pro více vstupů (multiple) či jako letištní průjezdní

Krátkodobý pobyt – pobyt v maximální délce 90 dní v jakémkoli 180denním období, kterým se rozumí období 180 dnů bezprostředně předcházející každému dni pobytu (pozn. délka pobytu je určována podle vstupních a výstupních razítek vyznačených na hraničním přechodu do příslušného cestovního dokladu). Evropská legislativa pak pro účely těchto krátkodobých pobytů rozlišuje třetí země na ty, jejichž občané pro vstup a krátkodobý pobyt na území států uplatňujících společnou vízovou politiku musejí disponovat vízem a na ty, kteří jsou od tohoto požadavku osvobozeni.

Legální migrace – proces řízeného, státem kontrolovaného přistěhovalectví; ČR může imigraci regulovat prostřednictvím vízové praxe (udělení víza) a prostřednictvím pobytových oprávnění (vydáním povolení k pobytu).

Mezinárodní ochrana – ochrana poskytnutá v České republice cizinci formou azylu nebo doplňkové ochrany

Migrace – přesun jednotlivců i skupin v prostoru; může být krátkodobá, dlouhodobá, trvalá i opakovaná (cirkulární)

Migrant – v obecném smyslu slova je to osoba, která se nachází mimo teritorium státu, jehož je občanem či státním příslušníkem, a která pobývá v cizí zemi více než jeden rok, bez ohledu na důvody, dobrovolně či nedobrovolně, legálně či ilegálně

Nelegální migrace – migrace, která probíhá bez kontroly a řízení ze strany cílových zemí. Cizinci vstupují do cílových zemí, či v nich pobývají, bez řádného oprávnění (vízum, pobytové oprávnění)

Nucený návrat – nucené vycestování cizince z území České republiky do země původu; nucené návraty provádí Policie ČR

Občan třetí země – občan státu, který není členem Evropské unie a není zároveň občanem Islandu, Lichtenštejnska, Norska či Švýcarska (EU+)

Přechodný pobyt – v obecné rovině jakýkoli povolený pobyt cizince na území ČR, který není pobytem trvalým; jedná se rovněž o typ pobytu, který je určen pro cizince, kteří jsou občany některého ze států EU nebo pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, a plánují pobývat na území ČR přechodně déle než 3 měsíce

Trvalý pobyt – jeden z druhů povolení k pobytu pro cizince na území ČR; nejčastěji je udělován po splnění podmínky nepřetržitého pobytu na území ČR, dále může být udělen bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území ČR či po řízení o mezinárodní ochraně